

Pamětní spis tomuto mínění taktéž nasvědčuje, vždyť na str. 56 při výkladu § 61. konk. ř. praví: »Die Feststellung im Konkurse geschieht ohne Zutun und unabhängig vom Willen des Gemeinschuldners.« Žaloba taková má přece za účel odstraniti odpor konk. správce, vztažně odporujících věřitelů neb i obou. Odstranění odporu úpadce není třeba, poněvadž nemá právního účinku. To vše vyplývá též z předpisu § 112., odst. 1. a 3. konk. ř., který mluví o účincích »proti všem konkursním věřitelům« a o nároku »popírajících věřitelů na náhradu nákladu z konk. podstaty« a n i k d e o ú p a d c i.

Domnívám se dále, že by žaloba likvidační na žalobce podaná z povinnosti úřadu musila býti a limine — odmítnuta (§ 6., odst. 1. konk. ř.), poněvadž s úpadcem ve sporu takovém jednati nelze. Takovému jednání s úpadcem odporovala by také povaha jednotného společenství ve sporu dle § 14. c. s. ř., poněvadž úpadce za správce neb věřitele jednati nemůže a nesmí. K tomu není dle zákona povolán. Ani možnost vedlejší intervence úpadci nepřiznávám, poněvadž již svým odporem při stání likvidačním zamezil, aby rozsudek v rozepři vyneseny byl právně účinným pro jeho právní poměr k správci neb k ostatním žalobu vznesším věřitelům. (Příště dokončení.)

Praktické případy.

Ve sporu o rozdělení společné věci třeba dokázati jen existenci společného práva a nemožnost či nepřiznivost fysického dělení. (Rozh. nejv. soudu ze dne 29. prosince 1914, č. j. Rv II 1407/14.)

Ve sporu pana A. proti paní A. na zrušení spoluvlastnictví nemovitostí, uváděl žalobce v žalobě jako důvod žaloby, že žalovaná, jeho choť, vypověděla mu soudně správu svého jmění, nechce však nutné náklady spojené s opravami na oněch nemovitostech nésti, čímž zejména společný dům vydává v nebezpečí zkázy, a nabízel o tom důkazy.

Žalovaná popřela tato udání, uváděla, že žádných obtíží při spravování nemovitostí žalobci a žalované náležejících není a nabídl o tom důkazy.

Soud prvé stolice důkazy ty připustil a provedl.

Třetí instance to však vytkla a uvedla ve svém rozsudku, že každý podílník společné buď vůbec nedělitelné, nebo ne bez značné škody dělitelné věci je zásadně oprávněn žádati zrušení společného práva. Ve sporu o rozdělení společné věci dle §u 830. resp. § 843. ob. zák. obč. má žalobce dokázati jen skutečné trvání společného práva a nemožnost resp. nepřiznivost fysického dělení; více nikoliv. Zvláště netřeba důkazů ohledně důvodu jeho žaloby, proč mu je další trvání společenství obtížno a proč se žádá jeho zrušení.

Výkon práva na zrušení právního společenství je omezen jen tím, aby návrh nebyl vznesen nevčasně, nebo ku škodě ostatních.

Dr. Rudolf Teltšík, Tábor.

Dvě otázky z pojištění životního.

I.

Rozh. nejv. soudu z 2 X 1912, R I 577/12.

Pojištěnec, který při životním pojištění pro případ úmrtí třetí osobu obmyslil, může opatření to bez ohledu na pojišťovnu a obmyšleného odvolati. Obmyšlená osoba samotnou smlouvou o pojištění ještě pevných a neodvolatelných práv nabývá.¹⁾

A. pojistil se u společností Janus a New-York pro případ úmrtí na obnosy po 10.000 K s tím, že tyto pojištěné obnosy pro případ jeho smrti mají připadnouti dceři B.

Po té upadnul pojištěnec do značných dluhů a v poslední své vůli ustanovil, že pojistek má býti upotřebeno k zapravení dluhů.

Pozůstalostní soud rozhodnul, že pojištěné obnosy do pozůstalosti A-ovy nepřísluší a nařídil poručníku nezl. B., by obnosy od pojišťoven vyzvednul a pro poručenku uložil.

Pozn. zasíl.¹⁾ Kdo by se o tuto látku chtěl blíže zajímati, nalezne všestranné poučení v pojednání Dra. Rob. Neumanna-Ettenreicha v jeho spise: *Civilrechtliche Fragen*. Manz, Wien 1896, pod názvem: *Bildet die Forderung auf Zahlung des versicherten Betrages, welche laut der Versicherungspolizze erst mit dem Ableben des Versicherungsnehmers zahlbar wurde, ein Activum des Nachlasses des letzteren?*

Zásada v rozhodnutí nejv. soudu, projevená v literatuře, se nesdílí napořád. Tak Unger, *Die Verträge zu Gunsten Dritter*, 8. 84: »Erfolgt die Lebensversicherung zu Gunsten eines bestimmten Dritten, so erwirbt dieser sofort ein festes, selbständiges, aber nach Absicht der Parteien in der Regel wohl nicht vererbliches Recht auf Auszahlung einer bestimmten Summe nach dem Tode des Versichernden.« Hasenöhr, *Obligationenrecht*, 2. Aufl. I. 8. 476: »... da der Dritte dadurch ein unmittelbares Recht auf den Empfang der versicherten Summe erwirbt«... Naproti tomu ale Neumann-Ettenreich l. c. na str. 720: »Die Begünstigungsclausel ist nichts anderes, als die Äußerung des Versicherten über seine dermalige, zeitweise, stets widerrufliche Absicht. ... die Vorschrift des § 1019 A.-B.-G.-V., in welchem Sinne immer sie aufzufassen ist, kann nicht herangezogen werden, um dem Begünstigten ein **sofort existent gewordenes Recht** zuzusprechen. Sobald laut der Bestimmungen des Versicherungsvertrages dem Versicherungsnehmer bis zu seinem Ableben die Disposition über die Bestimmung des Begünstigten vorbehalten ist, wird diese *lex contractus* durch einseitige Mitteilung des Versicherungsnehmers nicht alteriert...« Zpráva komise panské sněmovny o změně jednotlivých ustanovení ob. zákona obč. zní v tomto směru (na str. 158) takto: »Die Frage, in